

Науковий шлях сходження до горизонту духовності виховання.

Олена М. Отич

Проблема визначення «горизонту» духовності виховання безпосередньо пов'язана з проблемою взаємодії духовного потенціалу людини з духовним потенціалом суспільства і екстраполяцією цієї взаємодії в духовну площину освіти як соціального інституту, де відбувається одухотворення створюваного суб'єктами освітнього середовища і трансформація його в їхній власний духовний світ (*Духовність у світі людини: Kolektyvinė monografija / Sudarė ir parengė J. Kievišas ir R. Kondratienė, 2009, c. 16*).

Наукове обґрунтування цього взаємозв'язку представлено в Концепції духовності виховання професора Йонаса Кевішаса, яка розкриває духовну сутність виховання і виховного середовища й визначає на основі аналізу духовного контексту сучасної освіти науковий підхід до його розвитку й одухотворення.

Запропонована читачеві монографія «Горизонт духовності виховання» логічно і змістовно розвиває ідеї попередніх досліджень, результати яких представлено в монографіях «Духовність у світі людини» (2009), «Духовність виховання» (2012), «Контекст духовності виховання» (2014) і «Розвиток духовності виховання» (2016).

Презентація серії монографій з проблеми духовності виховання відбулася в Сеймі Литовської Республіки, а також під час численних міжнародних масових наукових заходів, проведених в Україні та Литві.

Про високу оцінку литовським урядом результатів наукових досліджень авторського колективу свідчить участь у презентації монографії в 2017 році в Києві Надзвичайного і Повноважного Посла Литовської Республіки в Україні Марюса Януконіса та аташе з питань культури Юргіса Гедріса.

Свідченням уваги української наукової спільноти до серії монографій з проблем духовності виховання стали публікація ряду статей у провідних педагогічних виданнях України («Освіта», «Педагогічна газета», «Освіта і суспільство»), розміщення інформації на офіційних сайтах Національної академії педагогічних наук України та Університету менеджменту освіти НАПН України.

Про визнання вченими України важливості досліджуваної проблеми свідчить і «зірковий» колектив авторів цієї монографії, серед яких академіки Ольга Сухомлинська, Іван Бех, Галина Шевченко, Георгій Філіпчук; члени-кореспонденти НАПН України Петро Саух, Василь Ткаченко, Олександр Романовський, Василина Хайруліна та інші провідні українські вчені, які досліджують проблеми духовності освіти. Важливо відзначити, що свої матеріали представили також учені зі Львова, Одеси, Кропивницького, Харкова, Житомира, Луганська, а не лише з університетів Києва.

Монографія «Горизонт духовності виховання», забезпечуючи доступність зі змістом попередніх монографій, розкриває механізми і представляє педагогічно цінний досвід перетворення духовних цінностей

виховного середовища закладу освіти в процесі спільної діяльності вихователя і вихованця на духовні якості їхніх особистостей і тим самим поглиблює наукове розуміння умов і механізмів становлення особистості суб'єктом одухотворення освітнього середовища й обґрунтовує взаємозв'язок соціокультурного, психологічного та педагогічного просторів розвитку духовності виховання, які, об'єднуючись, дають суб'єктам освітнього процесу орієнтир (горизонт) для перетворення й одухотворення освітнього середовища і самих себе.

Автори монографії сподіваються, що вона знайде зацікавлених читачів і доброзичливих критиків в Україні та Литві.

Анотація

Обґрунтовано горизонт духовності виховання як феномен реальності і фактор розвитку педагогічного процесу в контексті сучасної парадигми освіти. Розкрито шлях творчого колективу у реалізації міжнародного українсько-литовського проекту «Розвиток духовного контексту виховання у глобалізованому світі» (2016-2019).

Ключові слова: міжнародний проект, українсько-литовська монографія, «Горизонт духовності виховання»